

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 kwietnia 2016 roku - znak (...) - Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 15 lutego 2016 roku odmówił M. C. prawa do emerytury, ponieważ na dzień 1 stycznia 1999 roku nie ma wymaganego 20-letniego okresu składkowego i nieskładkowego. Na podstawie dowodów dołączonych do wniosku organ rentowy przyjął za udowodnione okresy nieskładkowe w wymiarze 4 miesięcy i 27 dni oraz składkowe w wymiarze 19 lat i 22 dni,

tj. łącznie 19 lat, 5 miesięcy i 19 dni. W tym ZUS uwzględnił staż pracy w szczególnych warunkach w okresie od 19 lipca 1979 roku do 31 grudnia 1998 roku w (...) S.A. (tj. 19 lat i 22 dni). Okres pracy w gospodarstwie rolnym (...) od 1 kwietnia 1977 roku do 30 czerwca 1979 roku nie został przez ZUS zaliczony do stażu pracy, ponieważ, zdaniem ZUS, wnioskodawczyni nie spełniała w tym okresie przesłanki bycia domownikiem i nie uzyskano potwierdzenia zgłoszenia jej do ubezpieczeń społecznych w tym okresie.

/decyzja - k. 27 - 27 verte - plik I akt ZUS/

W dniu 21 kwietnia 2016 roku M. C. złożyła odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury. Podniosła, że w okresie od 1 kwietnia 1977 roku do dnia 30 czerwca 1979 roku pracowała w gospodarstwie rolnym (...), gdzie wykonywała wszystkie związane z jego prowadzeniem prace. Wskazała, że N. N. (1) był jej ciotką oraz że w tym okresie również mieszkała z właścicielami gospodarstwa.

/odwołanie - k. 2 - 6/

W odpowiedzi na odwołanie złożonej w dniu 20 maja 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o oddalenie odwołania, podtrzymując stanowisko przedstawione w zaskarżonej decyzji. Dodatkowo organ rentowy podniósł, że we wniosku o ustalenie kapitału początkowego M. C. wskazała, że w okresie od 1975 roku do 1979 roku kontynuowała naukę.

/odpowiedź na odwołanie - k. 8 - 8 verte/

W piśmie procesowym z dnia 15 czerwca 2016 roku wnioskodawczyni podniosła, że mimo adresu zameldowania w K. w okresie od 1 kwietnia 1977 roku do dnia 30 czerwca 1979 roku, faktycznie mieszkała wówczas w B. z E. i N. N. (1). Wskazała również, że nie ukończyła Liceum Zawodowego w Zespole Szkół Zawodowych (...) w K. właśnie z powodu pracy w gospodarstwie rolnym, co kolidowało z nauką. Nie uzyskała więc promocji z klasy trzeciej do czwartej.

/pismo procesowe - k. 13 - 14/

W toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie. Na rozprawie w dniu 13 grudnia 2016 roku pełnomocnik wnioskodawczyni poparł odwołanie, a pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

/stanowiska stron - e-protokół z dnia 13 grudnia 2016 roku - 00:34:16 - 00:37:33 - płyta
- k. 52/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona M. C. urodziła się w dniu (...).

/okoliczność bezsporna, a nadto: wniosek o emeryturę - k. 1 plik I akt ZUS/

W dniu 15 lutego 2016 roku ubezpieczona złożyła wniosek o emeryturę.

/okoliczność bezsporna, a nadto: wniosek o emeryturę - k. 1 plik I akt ZUS/

Nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego.

/okoliczność bezsporna, a nadto: wniosek o emeryturę – k. 2 plik I akt ZUS/

Ubezpieczona udowodniła na dzień 1 stycznia 1999 roku staż pracy w wymiarze 19 lat, 5 miesięcy i 19 dni, w tym 4 miesiące i 27 dni okresów składkowych i 19 lat oraz 22 dni okresów nieskładkowych.

/okoliczność bezsporna, a nadto: karta przebiegu zatrudnienia - k. 26 plik I akt ZUS/

Organ rentowy nie uwzględnił do stażu zatrudnienia okresu pracy wnioskodawczynie w gospodarstwie rolnym (...) od 1 kwietnia 1977 roku do 30 czerwca 1979 roku

/okoliczność bezsporna, a nadto: karta przebiegu zatrudnienia - k. 26 plik I akt ZUS; decyzja - k. 27 - 27 verte - plik I akt ZUS/

ZUS uwzględnił staż pracy wnioskodawczynie w szczególnych warunkach w okresie od 19 lipca 1979 roku do 31 grudnia 1998 roku w (...) S.A. (tj. 19 lat i 22 dni).

/okoliczność bezsporna, a nadto: karta przebiegu zatrudnienia - k. 26 plik I akt ZUS; decyzja - k. 27 - 27 verte - plik I akt ZUS/

Ubezpieczona w okresie od dnia 15 lutego 1965 roku do dnia 17 maja 1977 roku była zameldowana w B. (gmina K.), pod numerem 2. Od dnia 18 maja 1977 roku do 22 lutego 1989 roku była zameldowana w K., przy ul. (...) lokal (...).

/poświadczenie o adresach i okresach zameldowania - k. 15/

E. i N. N. (1) w latach 1977 - 1979 figurowali jako właściciele gospodarstwa rolnego o powierzchni 3,38 ha we wsi B., gromada K., powiat (...), województwo (...).

/zaświadczenie - k. 16; zaświadczenie - k. 46/

M. C. (z domu K.) była uczennicą Liceum Zawodowego w Zespole Szkół Zawodowych (...) w K. o specjalności magazynier - sprzedawca w latach 1975 - 1979. Nie ukończyła szkoły. Nie otrzymała promocji do klasy czwartej i przerwała naukę.

/zaświadczenie - k. 17/

Rodzice wnioskodawczynie w 1977 roku wyprowadzili się z B. do K., ponieważ dostali tam mieszkanie w blokach. Nie mieli gospodarstwa. Matka wnioskodawczynie pracowała w spółdzielni produkcyjnej, a ojciec był stolarzem i pracował w K..

/zeznania Z. N. - e-protokół z dnia 13 grudnia 2016 roku - 00:05:28 - 00:14:57 - płyta - k. 52/

Wnioskodawczynie pomagała w gospodarstwie rolnym - (...) i N. N. (1). Odwiedzała ich. Czasem nocowała Jednocześnie uczyła się w Liceum w K..

/zeznania Z. N. - e-protokół z dnia 13 grudnia 2016 roku - 00:05:28 - 00:14:57 - płyta - k. 52; zeznania A. P. - e-protokół z dnia 13 grudnia 2016 roku - 00:14:57- 00:21:23 - płyta - k. 52; zeznania M. C. - e-protokół z dnia 13 grudnia 2016 roku - 00:21:23- 00:34:16 - płyta - k. 52

K. od B. dzieli 10 km. Dojazd był możliwy pociągiem lub autobusem. (...) była w W., do której też trzeba było dojechać.

/zeznania Z. N. - e-protokół z dnia 13 grudnia 2016 roku - 00:05:28 - 00:14:57 - płyta - k. 52; zeznania M. C. - e-protokół z dnia 13 grudnia 2016 roku - 00:21:23- 00:34:16 - płyta - k. 52/

W gospodarstwie hodowane były świny, krowy, kobyła i źrebaki oraz uprawiano buraki, cebule, zboża i ziemniaki. Gospodarstwo nie było zmechanizowane. Prace prowadzone były ręcznie, przy użyciu pługa i siewnika. Wnioskodawczyni pomagała przy żniwach. Zimą pomagała przy krowach.

/zeznania Z. N. - e-protokół z dnia 13 grudnia 2016 roku - 00:05:28 - 00:14:57 - płyta - k. 52; zeznania A. P. - e-protokół z dnia 13 grudnia 2016 roku - 00:14:57- 00:21:23 - płyta - k. 52; zeznania M. C. - e-protokół z dnia 13 grudnia 2016 roku - 00:21:23- 00:34:16 - płyta - k. 52

W gospodarstwie pomagali też rodzice wnioskodawczyni oraz jej siostra. Pomagali też wnukowie Państwa N..

/zeznania Z. N. - e-protokół z dnia 13 grudnia 2016 roku - 00:05:28 - 00:14:57 - płyta - k. 52; zeznania A. P. - e-protokół z dnia 13 grudnia 2016 roku - 00:14:57- 00:21:23 - płyta - k. 52/

Wnioskodawczyni za pomoc w gospodarstwie dostawała od N. N. (1) drobne pieniądze, czasem odzież. N. N. (1) dawała też produkty spożywcze rodzicom wnioskodawczyni.

zeznania M. C. - e-protokół z dnia 13 grudnia 2016 roku - 00:21:23- 00:34:16 - płyta - k. 52

E. i N. N. (1) nie opłacali składek na ubezpieczenie społeczne rolników za M. C..

/okoliczność bezsporna, zeznania M. C. - e-protokół z dnia 13 grudnia 2016 roku - 00:21:23- 00:34:16 - płyta - k. 52

W dniu 19 lipca 1979 roku M. C. rozpoczęła pracę w (...) S.A. w K..

/okoliczność bezsporna, zaświadczenie - k. 3 plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 5 kwietnia 2016 roku - znak (...) - Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 15 lutego 2016 roku odmówił M. C. prawa do emerytury, ponieważ na dzień 1 stycznia 1999 roku nie ma wymaganego 20-letniego okresu składkowego i nieskładkowego. Na podstawie dowodów dołączonych do wniosku organ rentowy przyjął za udowodnione okresy nieskładkowe w wymiarze 4 miesiące i 27 dni oraz składkowe w wymiarze 19 lat i 22 dni,

tj. łącznie 19 lat, 5 miesięcy i 19 dni. W tym ZUS uwzględnił staż pracy w szczególnych warunkach w okresie od 19 lipca 1979 roku do 31 grudnia 1998 roku w (...) S.A. (tj. 19 lat i 22 dni). Okres pracy w gospodarstwie rolnym (...) od 1 kwietnia 1977 roku do 30 czerwca 1979 roku nie został przez ZUS zaliczony do stażu pracy, ponieważ, zdaniem ZUS, wnioskodawczyni nie spełniała w tym okresie przesłanki bycia domownikiem i nie uzyskano potwierdzenia zgłoszenia jej z tego tytułu do ubezpieczeń społecznych.

/okoliczności bezsporne, a nadto: decyzja - k. 27 - 27 verte - plik I akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów w postaci dokumentów znajdujących się w aktach niniejszej sprawy, w tym w aktach ZUS oraz jedynie częściowo na podstawie zeznań wnioskodawczyni i zeznań świadków: Z. N. i A. P..

Zeznania wnioskodawczyni i świadków nie są bowiem spójne i w pełni przekonujące. W ocenie Sądu możliwym jest, że wnioskodawczyni w ramach rodzinnego wsparcia, w zamian za drobne wynagrodzenie, pomagała swojej ciotce w gospodarstwie rolnym w B.. Jak jednak wynika z dokumentów, wnioskodawczyni od dnia 18 maja 1977 roku do została zameldowana w K., razem ze swoimi rodzicami. Nie budzi również wątpliwości fakt, że wnioskodawczyni przez trzy lata była uczennicą Liceum Zawodowego

w Zespole Szkół Zawodowych (...) w K. oddalonego od B. o 10 km, do którego dojazd możliwy był dopiero z innej miejscowości - z W..

Gospodarstwo (...) było duże. Z zeznań wynika, że pomagała w nim w różnych okresach cała rodzina.

Sąd nie kwestionuje zatem, że ubezpieczona pomagała w gospodarstwie, ale zgromadzony materiał dowodowy nie pozwala na przyjęcie, że pracowała tam stale i codziennie przez ponad 4 godziny dziennie. Nawet jeśli wnioskodawczyni nie udało się ukończyć szkoły, to jednak ukończyła 2 pierwsze klasy i nie zdała dopiero do klasy czwartej. To oznacza, że musiała przeznaczać większość czasu na naukę, obecność w szkole i dojazdy.

Ponadto z zeznań świadka A. P. wynika, że wnioskodawczyni wyprowadziła się wraz z rodzicami do K., co przeczy twierdzeniom wnioskodawczyni, że została w B. z ciotką i tylko odwiedzała rodziców. Zeznania Z. N. nie są jednoznaczne w tym zakresie. Z jego zeznań nie wynika jednak, żeby wnioskodawczyni przebywała w gospodarstwie stale i codziennie. Zeznania obu świadków są natomiast dowodem na to, że praca wnioskodawczyni miała charakter zwyczajowej pomocy a nie stałej pracy.

Jak ponadto zeznała sama wnioskodawczyni wynagrodzenie za tę pomoc miało charakter raczej symboliczny. Były to drobne pieniądze lub podarunki. Z pewnością nie było to jedyne źródło utrzymania wnioskodawczyni, która miała przecież oboje pracujących rodziców, na których ciążył jeszcze obowiązek alimentacyjny względem córki.

Niespornym jest również, że E. i N. N. (1) nie opłacali składek na ubezpieczenie społeczne za M. C. w spornym okresie.

Podsumowując Sąd nie dał wiary zeznaniom wnioskodawczyni ani zeznaniom świadków w zakresie, w jakim twierdzili, że w okresie od 1 kwietnia 1977 roku do 30 czerwca 1979 roku wnioskodawczyni pracowała stale i codziennie w gospodarstwie rolnym (...) co najmniej 4 godziny dziennie.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne i jako takie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 887 ze zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku (vide art. 196 ustawy) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz,
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn).

Jak dalej stanowi ust. 2 powołanego przepisu, emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z § 3 i 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, nr 8, poz. 43 ze zm.) za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudniania” uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;

2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W rozpoznawanej sprawie nie było wątpliwości, że wnioskodawczyni spełnia ustawowe przesłanki co do wieku, ponieważ ukończyła 55 lat w dniu 13 marca 2015 roku. Nie jest również członkiem otwartego funduszu emerytalnego oraz ma wymagany okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy uznał jednak, że na dzień 1 stycznia 1999 roku wnioskodawczyni nie ma wymaganego 20 - letniego okresu składkowego i nieskładkowego.

Ustaleniu podlegało zatem, czy wnioskodawczyni w okresie od 1 kwietnia 1977 roku do 30 czerwca 1979 roku pracowała stale i codziennie w gospodarstwie rolnym (...). Organ rentowy odmówił uwzględnienia tego okresu do stażu pracy, a co za tym idzie prawa do emerytury, podnosząc, że ubezpieczona uczęszczała wówczas do szkoły oddalonej i nie mieszkała na stałe u N. N. (1). Nie spełniała ustawowej definicji domownika, a ponadto brak jest danych o opłacaniu za nią składek na ubezpieczenie społeczne w spornym okresie.

W ocenie ZUS nie można stwierdzić, że praca w gospodarstwie rolnym była wykonywana w pełnym wymiarze czasu pracy.

Stanowisko organu rentowego jest słuszne w świetle okoliczności faktycznych sprawy oraz obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 roku, poz. 887 ze zm.) przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe:

- 1) okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki,
- 2) przypadające przed dniem 1 lipca 1977 r. okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia,
- 3) przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5–7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Powołany przepis wymienia 3 okresy podlegające uwzględnieniu przy ustalaniu prawa do emerytury oraz obliczania wysokości emerytury, które z zastrzeżeniem art. 56 traktować można jako okresy składkowe.

Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie poglądem do stażu emerytalnego uwzględnia się - jak okresy składkowe (art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) nie okresy jakiegokolwiek pracy rolniczej, a jedynie stałą pracę o istotnym znaczeniu dla prowadzonej działalności rolniczej w gospodarstwie, w którym osoba zainteresowana (domownik) zamieszkuje lub ma możliwość codziennego wykonywania w nim prac związanych z prowadzoną działalnością rolniczą (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 marca 2011 roku, sygn. akt II UK 305/10, L. nr (...)).

Jak stanowi art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz. U. z 2016 roku, poz. 277), ilekroć w ustawie jest mowa

o domowniku – rozumie się osobę bliską rolnikowi, która:

- a) ukończyła 16 lat,
- b) pozostaje z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym lub zamieszkuje na terenie jego gospodarstwa rolnego albo w bliskim sąsiedztwie,
- c) stale pracuje w tym gospodarstwie rolnym i nie jest związana z rolnikiem stosunkiem pracy.

W rozpoznawanej sprawie Sąd uznał, że okresu pracy wnioskodawczynie w gospodarstwie rolnym ciotki i wujka nie można uznać za okres zatrudnienia w rozumieniu ww. przepisów.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że wnioskodawczynie nie udowodniła ani pozostawania z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym ani okoliczności zamieszkiwania na terenie gospodarstwa rolnego (...) albo w bliskim sąsiedztwie. Do dnia 17 maja 1977 roku wnioskodawczynie mieszkała bowiem ze swoimi rodzicami w B., a następnie przeprowadziła się z nimi do K.. Potwierdzają to zapisy w rejestrach meldunkowych. Pamiętać należy, że obowiązek meldunkowy w okresie PRL - u był bardzo restrykcyjnie przestrzegany i egzekwowany. Trudno uwierzyć twierdzeniom wnioskodawczynie, że choć była zameldowana w K., to w rzeczywistości mieszkała nadal w B., u swojej ciotki.

Wnioskodawczynie uczyła się już wówczas w K. w Liceum Zawodowym. Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że pozostawała na utrzymaniu rodziców oraz że u ciotki nie mieszkała na stałe, a jedynie pomagała w miarę potrzeb w jej gospodarstwie, podobnie jak reszta rodziny.

Niewiarygodne i niespójne okazały się zeznania samej ubezpieczonej oraz świadków, którzy twierdzili, że wnioskodawczynie została w gospodarstwie, po wyprowadzce rodziców z B. oraz że godziła naukę w liceum w K. z pracą w gospodarstwie, codziennie do tej szkoły dojeżdżając.

Wskazać należy w tym miejscu, że dopuszczalność uwzględnienia takiego okresu należy oceniać m. in. po ustaleniu wymiaru czasu takiej pracy. Stanowisko orzecznictwa jest w tym zakresie ugruntowane i jednolite. Jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy m. in. w wyroku z dnia 19 grudnia 2000 roku (sygn. akt II UKN 155/100, publ. OSNP 2002/16/394) przy ustaleniu prawa do emerytury uwzględnia się okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, świadczonej przed dniem 1 stycznia 1983 r. w wymiarze przekraczającym połowę pełnego wymiaru czasu pracy, także w czasie wakacji szkolnych. Podobnie SN wypowiedział się w wyroku z dnia 18 marca 1999 roku (II UKN 528/98 OSNAP 2000/10/399) wskazując, że wykonywanie przez domownika w gospodarstwie rolnym prac o charakterze dorywczym, okazjonalnie i w wymiarze niższym od połowy pełnego wymiaru czasu pracy, nie może być traktowane jako okres składkowy. Doraźna pomoc w wykonywaniu typowych obowiązków domowych, zwyczajowo wymaganych od dzieci jako członków rodziny rolnika, nie stanowi stałej pracy w gospodarstwie rolnym (tak SN w wyroku z dnia 10 maja 2000 roku, II UKN 535/99, OSNAP 2001/21/650).

Nauka w dziennej szkole średniej, w innej miejscowości oddalonej od miejsca zamieszkania odbywana w systemie dziennym, uniemożliwia podjęcie stałej pracy

w gospodarstwie rolnym, w rozmiarze pozwalającym na zaliczenie jej do okresu zatrudnienia. Osoby takie nie wykonują stałej pracy w gospodarstwie, ponieważ ich głównym zajęciem jest nauka w szkole, obecność na zajęciach i przygotowywanie się do nich. Pracę

w pełnym wymiarze mogą świadczyć jedynie w okresach wolnych od zajęć, czyli w wakacje, w czasie ferii. Dyspozycyjność takiej osoby dla gospodarstwa rolnego jest mocno ograniczona (tak też SN w wyroku z dnia 3 lipca 2001 roku, II UKN 466/00, publ. OSNP 2003/7/186 oraz SA w Ł. w wyroku z dnia 10 lipca 2013 roku, III AUa 1697/12, LEX nr 1356543).

Osoba ubiegająca się o zaliczenie okresu pracy w gospodarstwie rolnym do stażu pracy, powinna spełniać kryteria uznania jej za domownika określone

w art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników. Stała praca w rozumieniu tego przepisu oznacza zaś pracę w wymiarze co najmniej 4 godzin dziennie (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2011 r., III UK 70/10). Warunku tego nie mogą spełnić osoby uczące się w trybie dziennym.

W innym wyroku Sąd Najwyższy zasadnie podniósł, że w stażu emerytalnym uwzględnia się - jako okresy składkowe - nie okresy jakiegokolwiek pracy w gospodarstwie rolnym, lecz tylko stałą pracę o istotnym znaczeniu dla prowadzonej

działalności rolniczej. Doraźna pomoc w wykonywaniu typowych obowiązków domowych, zwyczajowo wymaganych od dzieci jako członków rodziny rolnika, nie stanowi stałej pracy w gospodarstwie rolnym zaliczanej do stażu ubezpieczeniowego (sygn. akt I UK 340/13, Lex nr (...)).

Doraźna pomoc w gospodarstwie, jaką świadczyła ubezpieczona nie może być uznawana za stałą. Pamiętać należy przy tym, że niedopuszczalna jest wykładnia rozszerzająca art. 10 ust. 1 ustawy emerytalnej, zmierzająca do zaliczania w każdym wypadku okresów pracy w gospodarstwie rolnym zamiast wymaganych okresów składkowych i nieskładkowych w ramach ubezpieczenia innego, niż ubezpieczenie rolnicze (tak też SN w wyroku z dnia 14 października 2013 roku, sygn. akt II UK 108/13, publ. LEX nr 1451523).

Słusznie uznał zatem organ rentowy, że wnioskodawczyni nie była domownikiem w rozumieniu art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Nie można również przyjąć, że wnioskodawczyni nie będąc domownikiem, świadczyła pracę we wskazanym gospodarstwie, ponieważ bezspornym jest, że w tym okresie nie były za wnioskodawczynię odprowadzane składki na ubezpieczenia społeczne.

Dokonane ustalenia faktycznie nie pozwalają na zaliczenie do stażu pracy okresu od 1 kwietnia 1977 roku do 30 czerwca 1979 roku, w którym ubezpieczona głównie uczyła się, mieszkając z rodzicami w K.. Pomagać w rodzinnym gospodarstwie mogła jedynie w czasie wakacji, ferii i innych przerw od szkoły, ale nie była domownikiem w rozumieniu art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników. Nie ma zatem podstaw do przyjęcia, że wnioskodawczyni ma wymagany 20 - letni okres składkowy i nieskładkowy. Ubezpieczona nie spełniła wszystkich wymagań do uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ubezpieczonej.

Dnia 9 stycznia 2017 roku

M.U.